

Goed watermanagement is (ook): Rekening houden met je omgeving

Water is voor iedereen belangrijk en houdt zich niet aan grenzen. Goed waterbeheer betekent: Rekening houden met de eigen belangen én met die van de omgeving. Het watermanagement van het melkveebedrijf moet daarom aansluiten bij de wensen van nationale en regionale overheden en natuurlijk ook bij die van het bedrijf zelf.

Om de melkveehouder bij deze lastige klus te helpen wordt de KringloopWijzer uitgebreid met de BedrijfsWaterWijzer. Deze brengt op een praktische en transparante manier de watersituatie van bedrijf en omgeving in kaart, waarbij belangen worden afgewogen en in overleg met bijvoorbeeld het waterschap een bedrijfswaterplan wordt opgesteld, met daarin de te nemen maatregelen.

Maatwerk

Zo'n bedrijfsspecifiek waterplan kan wellicht voorkomen dat aanscherping van generieke wetgeving nodig is om bijvoorbeeld de doelen van de Kaderrichtlijn water tijdig te realiseren. In dat laatste geval worden ook bedrijven getroffen waar aanscherping niet nodig is of de maatregel niet zinvol. Of aantrekkelijke maatregelen blijven buiten beeld omdat ze moeilijk in generieke wetgeving zijn te verankeren. Met een bedrijfswaterplan kunnen we de voordelen van maatwerk benutten.

Plan in modules

Het raamwerk van de BedrijfsWaterWijzer is tot stand gekomen door intensieve samenwerking van medewerkers van waterschappen en ministeries, melkveehouders, bedrijfsadviseurs en onderzoekers van Wageningen UR. Omdat niet alles overal relevant is, wordt de BedrijfsWaterWijzer opgebouwd uit de afzonderlijk aan te roepen

modules 'schoon erfwater', 'goed drinkwater', 'schoon grondwater', 'schoon oppervlaktewater', 'voorkomen watertekort', 'voorkomen wateroverlast' en 'goed slootonderhoud en verwerking van maaisel en bagger'. Bij de verdere uitwerking wordt alleen gebruik gemaakt van bestaande kennis en hulpmiddelen. Het resultaat zal

op praktische waarde worden getoetst door de voorloperbedrijven in Koeien & Kansen.

*Frans Aarts, Michel de Haan
en Koos Verloop
Wageningen UR*

Jos de Kleijne over watermanagement

"Wij hebben al best veel gedaan op het gebied van water. Bij ons waterschap is een bedrijfswaterplan een voorwaarde om te mogen beregenen. In zo'n plan staat hoe je water langer vasthoudt en hoe je zuinig omgaat met beregening. Wij gebruiken 'Beregeningssignaal', een online programma waar je je gegevens invoert. Dan krijg je een mailtje wanneer je het beste kunt beginnen met beregenen.

Om het water langer vast te houden is bij ons het hemelwater afgekoppeld van het riool. Ik laat het bijvoorbeeld in een droge sloot lopen. Daarnaast heb ik lobstuwijtjes geplaatst in één van de belangrijkste sloten op mijn bedrijf, dan kan ik de afvoer zelf regelen. Met name in het voorjaar en de zomer voer ik daaruit geen water af.

De BedrijfsWaterWijzer gaat ook over hoe je erf is ingericht en of je bijvoorbeeld voldoende rekening houdt met water dat in aanraking is geweest met mest of voerresten (percolaat) of vocht uit kuilen (perssap). Dat moet zoveel mogelijk apart verzameld worden om het weer over het land te kunnen verspreiden. Ik vermoed dat ik daar geen maatregelen hoef te nemen,

omdat we hier al veel aan gedaan hebben. We gaan het wel met een deskundige nalopen om te kijken of het voldoende is.

Ik heb een wat lager en natter perceel, dus we gaan ook kijken wat voor oplossing we daar kunnen bedenken voor water dat op het land blijft staan. Wat kan ik aan dit perceel doen zodat er zo weinig mogelijk afspoeling plaatsvindt, ook om nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen niet te laten weglopen? Dat wordt wel een wat langer project, of we uitkomen op peilgestuurde drainage of wellicht egaliseren, daar ben ik nog niet uit."

